

GEWONE ZITTING 2018-2019

8 APRIL 2019

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**met het oog op een evenwichtige herziening
van de KUL-norm op grond van de reële
behoeften van de politiezones in Brussel**

(ingediend door de heer Bernard CLERFAYT (F))

Toelichting

Het beleid van de opeenvolgende federale regeringen heeft de financiering van de lokale politiezones verwaarloosd. Dat geldt in het bijzonder voor de stedelijke politiezones¹, ofschoon uitgerekend die te maken krijgen met situaties die eigen zijn aan de grote agglomeraties, zoals intensief verkeer, stedelijke criminaliteit en een toenemende nachtelijke en weekendactiviteit².

In Brussel neemt de bevolking snel toe en zijn er meer activiteiten, met 800 manifestaties per jaar. Bovendien zijn er jaarlijks 15 tot 20 Europese tops³. Nochtans wordt het Brussels Gewest door de federale overheid benadeeld in vergelijking met de andere grote zones van het land. Zo is het kader van de gerechtelijke politie op het Brussels grondgebied ontoereikend en niet vergelijkbaar met dat in de andere arrondissementen. Bovendien zijn ook de lokale politiezones minder goed bemand dan in de andere grote steden van ons land.

Dat tekort kan objectief worden vastgesteld op basis van het aantal politiemansschappen dat wordt gefinancierd door

- 1 Zie in dit verband het onderzoek van Bernard Clerfayt over de Brusselse politiezones van 2011, bijgewerkt in 2016 : « De politie in Brussel : organisatie, kosten, efficiëntie. Een vergelijkende analyse van de grote Belgische steden », en het onderzoek van Belfius over de gemeentefinanciën.
- 2 Zie in dit verband ook de studie van M. Verdonck, « Analyse du volet « Financement complémentaire de la région de Bruxelles-Capitale », beschikbaar via: http://financien.belgium.be/sites/default/files/downloads/BdocB_2013_Q2f_Verdonck.pdf.
- 3 <http://www.lesoir.be/864110/article/actualite/union-europeenne/2015-04-28/bruxelles-securite-tous-sommets-europeens-ne-sera-pas-assuree>.

SESSION ORDINAIRE 2018-2019

8 AVRIL 2019

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à réviser la norme KUL de manière
équilibrée et en fonction des besoins réels des
zones de polices à Bruxelles**

(déposée par M. Bernard CLERFAYT (F))

Développements

Les politiques des gouvernements fédéraux successifs ont négligé le financement des polices locales, et plus particulièrement des zones de police urbaines¹ et ce, alors même qu'elles doivent gérer des situations propres aux grandes agglomérations, telles que le trafic routier, la criminalité urbaine ou encore une activité nocturne et de week-end plus importante².

Bruxelles connaît un boom démographique et une augmentation de ses activités, avec 800 manifestations par an. De plus, le nombre de sommets européens oscille aujourd'hui entre 15 et 20 par an³. Pourtant, la Région bruxelloise est désavantagée par le pouvoir fédéral comparativement aux autres grandes zones du pays. Non seulement, la police judiciaire fédérale sur le territoire bruxellois ne dispose pas d'un cadre suffisant et comparable aux autres arrondissements, mais les polices locales sont également moins fournies que les autres grandes villes du pays.

Ce déficit peut être objectivé à partir du nombre d'effectifs policiers financés par le fédéral (norme KUL).

- 1 Voir à ce sujet l'étude de 2011 de Bernard Clerfayt sur les zones de police bruxelloises, mise à jour en 2016 : « La police à Bruxelles : organisation, coût, efficacité. Une analyse comparée des grandes villes belges », et l'étude de Belfius sur les finances locales.
- 2 Voir à ce sujet également l'étude de M. Verdonck, « Analyse du volet « Financement complémentaire de la Région de Bruxelles-Capitale », disponible à l'adresse suivante : http://financien.belgium.be/sites/default/files/downloads/BdocB_2013_Q2f_Verdonck.pdf.
- 3 <http://www.lesoir.be/864110/article/actualite/union-europeenne/2015-04-28/bruxelles-securite-tous-sommets-europeens-ne-sera-pas-assuree>.

de federale overheid (de KUL-norm). Uit de cijfers blijkt duidelijk dat er in Brussel zo'n 31 politieagenten zijn per 10.000 inwoners; dat staat tegenover een gemiddelde van 42 politieagenten voor de 4 grote steden van ons land (Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi) en de hoofdstad (uitgezonderd Brussel-Stad⁴). De zones van het Brussels Gewest tellen 914.885 inwoners en krijgen een financiering ten belope van 2.792 politieagenten, dat zijn dus 31 politieagenten per 10.000 inwoners.

Welke is de verhouding in de andere grote steden van ons land ?

- Charleroi – 202.480 inwoners en 873 politieagenten => 43 politieagenten / 10.000 inwoners ;
- Luik – 195.968 inwoners en 1.113 politieagenten => 57 politieagenten / 10.000 inwoners ;
- Gent – 253.266 inwoners en 956 politieagenten => 38 politieagenten / 10.000 inwoners ;
- Antwerpen – 513.570 inwoners en 2.140 politieagenten => 42 politieagenten / 10.000 inwoners.

Indien men de Brusselse politiezones (zonder Brussel-Stad) op gelijke voet zou behandelen als de andere steden van het land, dan zou men ze bijkomende KUL-subsidies moeten geven ten belope van 11 politieagenten per 10.000 inwoners, dat komt neer op 1.048 politieagenten voor de Brusselse zones (waarvan 319 in de slechtst bedeelde politiezone, namelijk Brussel-West, waaronder de gemeente Molenbeek valt).

De onderstaande tabel bevat alle cijfers en geeft een overzicht van de situatie :

		Nombre de policiers - norme KUL Aantal politieagenten – KUL-norm	Nombre de policiers - norme KUL/10.000 hab. Aantal politieagenten – KUL-norm/10.000 inw.	Déficit par rapport à la moyenne des grandes villes (hors Bruxelles-Ville) en nombre de policiers /10.000 hab. Tekort aan politieagenten in vergelijking met het gemiddelde van de grote steden (uitgezonderd Brussel-Stad)/10.000 inw.	Déficit par rapport à la moyenne des grandes villes (hors Bruxelles-Ville) en nombre de policiers/population totale Tekort aan politieagenten in vergelijking met het gemiddelde van de grote steden (uitgezonderd Brussel-Stad)/totale bevolking
5340	Brussel West / Bruxelles Ouest	587	27	15	319
5341	Zone Zuid / Midi	704	32	10	227
5342	Ukkel-Uccle/WB/Oudergem-Auderghem	404	29	13	177
5343	Zone Montgomery	437	31	11	158
5344	Brussel-Noord / Bruxelles-Nord	660	34	8	166
	Brussel zonder de zone Brussel-Stad Bruxelles sans la zone Bruxelles-Ville	2.792	31	11	1048
5345	Antwerpen	2.140	42	0	15
5415	Gent	956	38	4	107
5330	Charleroi	873	43	-1	-23
5277	Luik/Liège	1.113	57	-15	-291
	Gemiddelde zonder Brussel-Hoofdstad Moyenne hors Bruxelles-Ville		42		

⁴ Er wordt op gewezen dat in onze analyse bewust geen rekening wordt gehouden met Brussel-Stad, omdat daar het politiekader extra mankracht kreeg om de opdrachten die te maken hebben met de hoofdstedelijke functie te kunnen vervullen.

Les chiffres mettent en exergue le fait qu'il y a, à Bruxelles, de l'ordre de 31 policiers pour 10.000 habitants contre 42 policiers pour la moyenne des 4 grandes villes du pays (Anvers, Gand, Liège et Charleroi) et de la capitale (hors Bruxelles-Ville⁴). Les zones de la Région bruxelloise comptent 914.885 habitants et reçoivent un financement de 2.792 policiers, soit 31 policiers pour 10.000 habitants.

Quid de la proportion pour les autres grandes villes du pays ?

- Charleroi – 202.480 habitants et 873 policiers => 43 policiers / 10.000 habitants ;
- Liège – 195.968 habitants et 1.113 policiers => 57 policiers / 10.000 habitants ;
- Gand – 253.266 habitants et 956 policiers => 38 policiers / 10.000 habitants ;
- Anvers – 513.570 habitants et 2.140 policiers => 42 policiers / 10.000 habitants.

Ainsi, si les zones de polices bruxelloises (hors Bruxelles-Ville) étaient traitées comme les autres villes du pays, elles devraient recevoir des subsides KUL supplémentaires de l'ordre de 11 policiers par 10.000 habitants, soit pour les zones bruxelloises 1.048 policiers (dont 319 pour la zone la plus mal-lotie, Bruxelles-Ouest dans laquelle se trouve, notamment, la commune de Molenbeek).

Le tableau ci-dessous présente l'ensemble des chiffres et un graphique résumant la situation :

⁴ A noter que, dans notre analyse, nous excluons volontairement la zone de Bruxelles-Ville qui dispose d'un cadre de policiers surdimensionné pour assumer les missions liées à sa fonction de capitale.

Toen de federale minister van Binnenlandse Zaken had vastgesteld dat de veiligheid in het gedrang kwam, heeft hij in februari 2016 zijn « Kanaalplan » voorgelegd. Het betrof voornamelijk een versterking van de lokale politie in de prioritaire gemeenten. Het plan was oorspronkelijk enkel bedoeld voor de gemeente Sint-Jans-Molenbeek maar werd later uitgebreid naar zeven andere gemeenten: Brussel-Stad, Koekelberg, Schaerbeek, Sint-Joost-ten-Node, Anderlecht, Sint-Gillis en Vilvoorde.

Ondanks de versterking die het Kanaalplan heeft gebracht, zijn er nog altijd veel te weinig politieagenten. Er kwamen immers 116 politieagenten bij terwijl het tekort ongeveer 1.000 politieagenten bedraagt. De Brusselse gemeenten zijn dus stiefmoederlijk behandeld, in weerwil van de groeiende bevolking en de nood op het gebied van veiligheid in Brussel. Deze ongelijkheid heeft gevolgen voor de burgers. Uit een onderzoek van Belfius naar de middelen die in 2014 werden uitgetrokken voor de uitgaven van de politiezones bleek dat het aandeel van de gemeentelijke toelage in de sterk verstedelijkte gebieden gemiddeld bijna 70 % bedraagt van de financiering van de politiezones; dat staat tegenover 47 % voor de landelijke gebieden. Zo betaalt een burger die in de stad woont 342 euro per jaar voor zijn politiekezone terwijl een inwoner van een zeer landelijk gebied daarvoor slechts 82 euro betaalt.

Door het veel te lage aantal politieagenten in Brussel worden bepaalde situaties die zich voordoen op het Brussels grondgebied te weinig opgevolgd, bijvoorbeeld domiciliëringskwesaties, sociale fraude, opdeling van gebouwen, vzw's die een dekmantel zijn voor bedrieglijke activiteiten enzovoort. Onderhavig voorstel van resolutie beoogt het herstel van het evenwicht binnen een gewest dat voldoende politieagenten nodig heeft gezien zijn statuut en de grote uitdagingen op het gebied van veiligheid.

Au vu de la dégradation de la situation sécuritaire, le Ministre fédéral de l'intérieur avait présenté en février 2016 son « Plan canal ». Il s'agissait principalement d'un renfort à la police locale dans les communes prioritaires. Initialement prévu pour la seule commune de Molenbeek-Saint-Jean, le plan a été étendu à sept autres communes : Bruxelles-Ville, Koekelberg, Schaerbeek, Saint-Josse-ten-Noode, Anderlecht, Saint-Gilles, et Vilvorde.

Malgré les renforts du plan Canal, la situation est toujours précaire en termes de personnel. En effet, les 116 policiers additionnels affectent peu le déficit avoisinant les 1.000 policiers. Les communes bruxelloises sont par conséquent injustement traitées malgré les réalités démographiques et sécuritaires à Bruxelles. Ce déséquilibre frappe aussi les citoyens. En effet, une étude de Belfius sur les moyens consacrés aux dépenses des zones de police en 2014, démontrait que la part des dotations communales représente en moyenne près de 70 % du financement des zones de police dans les zones fortement urbanisées contre 47 % pour les zones fortement rurales. Ainsi, les citoyens habitant en ville payent chacun 342 euros par an pour leur zone de police alors que les habitants habitant en zone très rurale en payent 82.

Rappelons enfin que la situation de suivi imparfait des situations de domiciliation, de fraude sociale, de compartimentages d'immeubles, d'ASBL cachant des activités frauduleuses, etc., présentes sur le territoire bruxellois, résulte également du nombre trop réduit de policiers locaux à Bruxelles. La présente proposition propose donc de rétablir un équilibre essentiel dans une Région dont le statut et les importants défis sécuritaires appellent un nombre suffisant de policiers.

Bernard CLERFAYT (F)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

met het oog op een evenwichtige herziening van de KUL-norm op grond van de reële behoeften van de politiezones in Brussel

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op het regeerakkoord van de federale regering van 10 oktober 2014 waarin de veiligheid als een van de grote prioriteiten wordt genoemd ;

Gelet op het regeerakkoord van de Brusselse gewestregering voor de legislatuur 2014-2019 waarin een revisie van de KUL-norm wordt vooropgesteld met op zijn minst een aanpassing aan de bevolkingsgroei sinds 2001 ;

Gelet op de federale begroting zoals goedgekeurd op 18 december 2014 waarin een vermindering met 2 % wordt vooropgesteld van de federale toelage aan de politiezones, dus 14,5 miljoen euro, evenals een vermindering met 4 % van de personeelstoelagen ten belope van 31,5 miljoen ;

Gelet op het advies van 21 november 2014 van het Rekenhof over de federale begroting 2015 waarin wordt gesteld dat een dergelijke besparingsmaatregel een aanpassing vergt van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 houdende de instelling van de federale financieringsnorm van de politiezones (hierna « KUL-norm ») ;

Gelet op de verklaring van minister Jan Jambon in de commissie Binnenlandse Zaken van 9 december 2014, waarin hij zegt dat de aanpassing van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 wordt onderzocht en onderstreept dat de vermindering met 2 % geen betekenisvolle impact zou hebben op de budgetten van de politiezones ;

Overwegende de onrust bij de politievakbonden ;

Overwegende de ontstentenis van overleg met de burgemeesters voorafgaand aan de aanneming van deze begroting ;

Overwegende dat voor het verminderen van de onveiligheid en het verlagen van het onveiligheidsgevoel onder andere een kwaliteitsvolle lokale politie nodig is ;

Overwegende dat de plaatselijke overheden de nodige budgettaire middelen en mankracht nodig hebben om die lokale politie te waarborgen ;

Overwegende dat het budget van de politiezones sedert 2003 onafgebroken daalt ;

Overwegende dat het niet aan de gemeenten is de door de federale overheid genomen besparingsmaatregelen op te vangen teneinde eenzelfde veiligheidsniveau aan hun inwoners te bieden ;

PROPOSITION DE RÉOLUTION

visant à réviser la norme KUL de manière équilibrée et en fonction des besoins réels des zones de polices à Bruxelles

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'accord du Gouvernement fédéral du 10 octobre 2014, lequel inscrit la sécurité comme une de ses grandes priorités ;

Vu l'accord du Gouvernement régional bruxellois pour la législature 2014-2019, lequel propose une révision de la norme KUL et, à tout le moins, l'adaptation à l'essor démographique depuis 2001 ;

Vu le budget fédéral voté le 18 décembre 2014, lequel prévoit une réduction de 2 % des dotations fédérales aux zones de police, soit 14,5 millions d'euros, ainsi qu'une réduction de 4 % des crédits de personnel, soit 31,5 millions ;

Vu l'avis du 21 novembre 2014 de la Cour des comptes sur le budget fédéral 2015, lequel signale que pareille économie nécessite l'adaptation de l'arrêté royal du 2 août 2002 qui établit la norme fédérale de financement des zones de police (ci-après « norme KUL ») ;

Vu la déclaration du Ministre Jan Jambon en Commission Intérieur du 9 décembre 2014, selon lequel l'adaptation de l'arrêté royal du 2 août 2002 est à l'étude, tout en soulignant que la réduction de 2 % ne devrait pas avoir de répercussions significatives sur le budget des zones de police ;

Considérant l'inquiétude des syndicats policiers ;

Considérant l'absence de consultation des bourgmestres avant l'adoption de ce budget ;

Considérant que la réduction de l'insécurité et du sentiment d'insécurité suppose, entre autres, une police locale de proximité de qualité ;

Considérant qu'il est nécessaire de donner aux autorités locales des moyens budgétaires et humains suffisants à même d'assurer cette police de proximité ;

Considérant que le budget des zones de police n'a cessé d'être réduit depuis 2003 ;

Considérant que les communes n'ont pas à combler les économies décidées par le Gouvernement fédéral pour pouvoir garantir le même niveau de sécurité à leurs habitants ;

Overwegende dat de politiezones nu al met financiële moeilijkheden kampen, die zij proberen op te lossen door aan de gemeenten bijkomende financiële middelen te vragen ;

Overwegende dat de door de federale regering gegeven middelen niet volstaan om voldoende politieagenten te rekruteren ;

Overwegende dat het nodig is de prioritaire behoeften van de verschillende politiezones te bestuderen ;

Overwegende dat de KUL-norm sedert 2001 niet meer is bijgewerkt ofschoon de bevolking van bepaalde steden spectaculair gestegen is (18 % voor de Brusselse bevolking in 12 jaar) en geen rekening houdt met typisch grootstedelijke kenmerken (intensief verkeer, stedelijke criminaliteit, meer activiteiten 's nachts en tijdens de weekends, een grotere internationale dimensie) ;

Overwegende dat de opeenvolgende regeringen sedert 2008 beloven de KUL-norm te evalueren, zonder enig concreet resultaat ;

Overwegende dat het Kanaalplan er niet in slaagt het tekort aan politiemankracht in het Brussels Gewest weg te werken ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

- de federale regering te sommeren om :
 - de KUL-norm op een evenwichtige manier te herzien op basis van de werkelijke noden van de politiezones ;
 - in de toekomstige begrotingen geen besparingen meer uit te voeren op de federale toelage aan de politiezones.

Considérant que les zones de police rencontrent déjà des difficultés financières qu'elles tentent de résoudre en demandant aux communes des financements complémentaires ;

Considérant que les crédits imposés par le Gouvernement fédéral ne permettent pas de recruter des agents en suffisance ;

Considérant qu'il est nécessaire d'évaluer les besoins prioritaires des différentes zones de police ;

Considérant que la norme KUL n'a plus été actualisée depuis 2001 alors que la population de certaines villes a crû de manière spectaculaire (18 % pour la population bruxelloise en 12 ans) et ne tient pas compte des éléments propres aux grandes agglomérations (trafic routier, criminalité urbaine, activité nocturne et de week-end plus importante, dimension internationale plus importante) ;

Considérant que, depuis 2008, les gouvernements successifs promettent d'évaluer la norme KUL, sans aucun suivi ;

Considérant l'inaptitude du Plan Canal à combler le déficit en effectifs policiers en Région bruxelloise ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

- d'interpeller le Gouvernement fédéral en vue de :
 - réviser la norme KUL de manière équilibrée et en fonction des besoins réels des zones de polices ;
 - ne pas opérer de réductions budgétaires pour la dotation fédérale aux zones de police dans les budgets à venir.

Bernard CLERFAYT (F)